

Dokument na rokovanie

A9-0352/2021

16.12.2021

SPRÁVA

k výzvam pre mestské oblasti v období po skončení pandémie ochorenia
COVID-19
(2021/2075(INI))

Výbor pre regionálny rozvoj

Spravodajkyňa: Katalin Cseh

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	19
LIST VÝBORU PRE ZAMESTNANOSŤ A SOCIÁLNE VECI.....	22
STANOVISKO VÝBORU PRE DOPRAVU A CESTOVNÝ RUCH	25
INFORMÁCIE O PRIJATÍ GESTORSKÝM VÝBOROM.....	34
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	35

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

k výzvam pre mestské oblasti v období po skončení pandémie ochorenia COVID-19 (2021/2075(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), najmä na jej hlavu XVIII,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2221 z 23. decembra 2020, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, pokiaľ ide o dodatočné zdroje a vykonávacie opatrenia na poskytovanie pomoci na podporu obnovy po kríze spojenej s pandemiou COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov a na prípravu zeleného, digitálneho a odolného oživenia hospodárstva (REACT-EU)¹,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku² (nariadenie o spoločných ustanoveniach),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 z 24. júna 2021 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde³,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1059 z 24. júna 2021 o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) podporovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vonkajších finančných nástrojov⁴,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu⁵,
- so zreteľom na Amsterdamský pakt, ktorým sa stanovuje mestská agenda pre EÚ, ktorý ministri EÚ zodpovední za mestské záležitosti schválili 30. mája 2016,
- so zreteľom na dohodu prijatú 12. decembra 2015 na 21. konferencii zmluvných strán UNFCCC (COP21) v Paríži (Parížska dohoda),
- so zreteľom na Agendu OSN 2030 pre udržateľný rozvoj, najmä na cieľ udržateľného rozvoja č. 11 týkajúci sa udržateľných miest a komunit,

¹ Ú. v. EÚ L 437, 28.12.2020, s. 30.

² Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159.

³ Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 60.

⁴ Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 94.

⁵ Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 1.

- so zreteľom na svoje uznesenie z 9. septembra 2015 o mestskom rozmere politík EÚ⁶,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. marca 2018 o úlohe regiónov a miest EÚ pri vykonávaní Parížskej dohody o zmene klímy COP 21⁷,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 3. júla 2018 o úlohe miest v inštitucionálnom rámci Únie⁸,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. septembra 2020 o Európskom roku zelenších miest 2022⁹,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 21. januára 2021 o prístupe k dôstojnému a cenovo dostupnému bývaní pre všetkých¹⁰,
- so zreteľom na vyhlásenie k mestskej agende EÚ, dohodnuté na úrovni ministrov zodpovedných za územnú súdržnosť a mestské záležitosti 10. júna 2015,
- so zreteľom na závery Rady z 24. júna 2016 týkajúce sa mestskej agendy pre EÚ,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. decembra 2019 o Európskej zelenej dohode (COM(2019)0640),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 18. júla 2014 s názvom Mestský rozmer politík EÚ – kľúčové prvky mestskej agendy EÚ (COM(2014)0490),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 30. júna 2021 s názvom Dlhodobá vízia pre vidiecke oblasti EÚ – smerom k zabezpečeniu silnejších, prepojených, odolných a prosperujúcich vidieckych oblastí do roku 2040 (COM(2021)0345),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 3. marca 2021 s názvom Únia rovnosti: Stratégia v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 (COM(2021)0101),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 7. októbra 2020 s názvom Únia rovnosti: strategický rámec EÚ pre rovnosť, začleňovanie a účasť Rómov (COM(2020) 620),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 12. novembra 2020 s názvom Únia rovnosti: stratégia pre rovnosť LGBTIQ osôb na roky 2020 – 2025 (COM(2020)0698),
- so zreteľom na dokument New Leipzig Charter - The transformative power of cities for the common good (Nová Lipská charta – transformačná sila miest na všeobecný prospech), ktorý bol prijatý na neformálnom zasadnutí ministrov zorganizovanom 30. novembra 2020,
- so zreteľom na novú mestskú agendu prijatú na konferencii OSN o bývaní a udržateľnom rozvoji miest (Habitat III), ktorá sa konala 20. októbra 2016 v meste

⁶ Ú. v. EÚ C 316, 22.9.2017, s. 124.

⁷ Ú. v. EÚ C 162, 10.5.2019, s. 31.

⁸ Ú. v. EÚ C 118, 8.4.2020, s. 2.

⁹ Ú. v. EÚ C 385, 22.9.2021, s. 167.

¹⁰ Ú. v. EÚ C 456, 10.11.2021, s. 145.

Quito v Ekvádore,

- so zreteľom na správu Komisie o stave európskych miest z roku 2016,
 - so zreteľom na globálnu hlavnú iniciatívu orgánu OSN Ženy s názvom Bezpečné mestá a bezpečné verejné priestory pre ženy a dievčatá,
 - so zreteľom na Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu, ktorý bol otvorený na podpis 11. mája 2011 v Istanbule (Istanbulský dohovor),
 - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na stanoviská Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a Výboru pre kultúru a vzdelávanie,
 - so zreteľom na správu Výboru pre regionálny rozvoj (A9-0352/2021),
- A. keďže mestá sú aj naďalej v prvej línii krízy spôsobenej ochorením COVID-19 a čelia poklesu hospodárskej činnosti, vysokej miere prenosu infekcie a často nedostatočným zdrojom; keďže pandémia tiež prehĺbila prevládajúce nedostatky v mestských oblastiach a odhalila tak ich zraniteľné miesta;
- B. keďže pandémia prehĺbila dlhodobé nerovnosti vo veľkých aj malých mestách; keďže ľudia v zraniteľných situáciách sa stali ešte zraniteľnejšími; keďže mestá čelia výzvam, ako je prístup k cenovo dostupnému bývaniu, bezdomovectvo, sociálne vylúčenie, chudoba a nedostatočný prístup k verejným, zdravotníckym a iným základným službám;
- C. keďže 72 % ľudí v EÚ žije v mestách; keďže mestá musia byť priamo zapojené do obnovy po skončení pandémie ochorenia COVID-19; keďže cieľom úsilia o obnovu je zamerať sa na dlhodobé zraniteľné miesta a ísť nad rámec riešenia zdravotných dôsledkov ochorenia COVID-19 v záujme odstránenia pretrvávajúcich nerovností;
- D. keďže pandémia mala vplyv na rodovú rovnosť, ktorý budú musieť zohľadniť mestá a funkčné mestské oblasti; keďže karantény a požiadavky na obmedzenie sociálnych kontaktov vystavili ženy zvýšenému riziku rodovo motivovaného násillia a zároveň obmedzili prístup žien k podporným sieťam, sociálnym službám a zariadeniam v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia.
- E. keďže v metropolitných oblastiach sú najväčšie nerovnosti, pokiaľ ide o prístup k základným zdrojom ako je zdravotná starostlivosť, vzdelávanie a digitalizácia, najmä pre ľudí v zraniteľnej situácii; keďže v boji proti viacnásobným formám diskriminácie a nerovnosti je potrebné vytrvalejšie úsilie;
- F. keďže digitálna priepasť je prierezová a zahŕňa všetky kategórie vrátane rodových, generačných a sociálnych rozdielov a počas pandémie ochorenia COVID-19 sa zhoršila; keďže mnohým domácnostiam a vzdelávacím inštitúciám chýba prístup k primeranému, modernému digitálnemu vybaveniu;
- G. keďže sa odhaduje, že straty pracovných miest sú vyššie vo veľkých mestách než inde,

čo obzvlášť tvrdo zasahuje nízkokvalifikovaných, samostatne zárobkovo činných a migrujúcich pracovníkov, ako aj pracovníkov s neistými pracovnými zmluvami; keďže riziko nezamestnanosti je najvyššie medzi mladými ľuďmi, ktorých vzdelávanie, odborná príprava a osobný rozvoj boli narušené a mnohí nenašli stáže alebo učňovské pozície potrebné na dokončenie štúdia;

- H. keďže pandémia ochorenia COVID-19 mala výrazný vplyv na odvetvie kultúry a športu, čo viedlo k hospodárskej recesii a strate pracovných miest; keďže mestské oblasti, najmä metropolitné oblasti potrebujú primerané zdroje pre kultúrne a kreatívne odvetvia, aby sa umožnil osobný rozvoj ich obyvateľov;
- I. keďže mestá a funkčné mestské oblasti, ako sú metropolitné oblasti, sú kľúčovými hospodárskymi piliermi na podporu rastu, tvorbu pracovných miest a posilnenie konkurencieschopnosti Únie v globalizovanom hospodárstve; keďže funkčné mestské oblasti a stredne veľké mestá môžu napriek výrazným rozdielom v kvalite poskytovaných služieb medzi mestskými a vidieckymi oblasťami pôsobiť ako hnacia sila atraktívnosti a rozvoja vidieka a poskytovať okolitým vidieckym a vyludneným oblastiam prístup k viacerým službám;
- J. keďže v mestských oblastiach sa okrem zoznamu existujúcich výziev vyskytujú aj mimoriadne klimatické a demografické výzvy; keďže veľké množstvo výziev si v konečnom dôsledku vyžaduje reakciu založenú na integrovanom prístupe, ktorý spája rôzne odvetvia a hľadá riešenia vyhovujúce potrebám jednotlivých odvetví;
- K. keďže požiadavky na obmedzenie fyzického kontaktu poukázali na nedostatok vhodných parkov, zelených oblastí a vonkajších rekreačných zariadení, ako aj na nedostatok primeranej dopravy a alternatívnej dopravnej infraštruktúry vo funkčných mestských oblastiach a v ich okolí;
- L. keďže kríza spôsobená ochorením COVID-19 prehĺbila výzvy, ako je preprava potravín a liekov a poskytovanie zdravotníckych služieb, a poukázala na vážne nedostatky v zdravotníckej infraštruktúre a odbornej príprave zdravotníckych pracovníkov, pokiaľ ide o reakciu na pandémiu alebo iné núdzové situácie v oblasti zdravia;
- M. keďže bývanie je všeobecným právom, a preto by členské štáty mali zaviesť osobitné stratégie a vhodné opatrenia na prekonanie prekážok pri realizácii práva na bývanie; keďže sú potrebné investície do cenovo dostupného bývania;
- N. keďže mestské oblasti sú zodpovedné za najväčší podiel spotreby energie a emisií skleníkových plynov v EÚ a zohrávajú kľúčovú úlohu v boji Únie proti zmene klímy; keďže mestá a funkčné mestské oblasti si budú vyžadovať rozsiahlu mestskú výstavbu a vytvorenie obehového hospodárstva s cieľom pomôcť zmierniť emisie skleníkových plynov, obmedziť globálne otepľovanie, znížiť dopravné preťaženie, recyklovať odpad a zabezpečiť udržateľnosť hospodárstva;
- O. keďže sa očakáva, že svetová mestská populácia sa do roku 2050 zvýši až o tri miliardy ľudí a dve tretiny svetovej populácie budú žiť v mestách a budú spotrebúvať 75 % svetových prírodných zdrojov a produkovať 50 % celosvetového odpadu a viac ako 60 % emisií skleníkových plynov;

- P. keďže verejná doprava zohráva dôležitú úlohu v boji proti dopravnej chudobe; keďže je naliehavo potrebné urýchlene zvýšiť investície do udržateľnej verejnej dopravy a zlepšiť prístup k nej, ako aj do lepšej pešej a cyklistickej infraštruktúry v záujme bezpečnosti účastníkov cestnej premávky, a najmä účastníkov so zníženou pohyblivosťou a iným zdravotným postihnutím;
- Q. keďže všetky európske mestá čelia rekordnému zvýšeniu cien energie, ktoré môže ovplyvniť oživenie hospodárstva po pandémie;
- R. keďže viacúrovňové riadenie vrátane aktívnej účasti mestských samospráv na základe koordinovanej činnosti EÚ, členských štátov a regionálnych a miestnych samospráv a v súlade so zásadou partnerstva stanovenou v nariadení o spoločných ustanoveniach je zásadným prvkom navrhovania a vykonávania všetkých programov EÚ; keďže mestské samosprávy majú právomoc rozhodovať o výbere projektov v rámci financovania z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) pre udržateľný rozvoj miest a v rámci novej Európskej mestskej iniciatívy, ktorá nahrádza mestské inovačné opatrenia v novom programovom období a ponúka ďalšie príležitosti na testovanie nových riešení a prístupov vrátane tých, ktoré podporujú mestské oblasti v období po pandémii ochorenia COVID-19;

Inkluzívne mestá

1. uznáva sociálnu, hospodársku, územnú, kultúrnu a historickú rozmanitosť mestských oblastí v celej únii, zdôrazňuje potrebu riešiť problémy, ako je segregácia a chudoba;
2. zdôrazňuje, že hoci hustota miest má mnoho výhod, pokiaľ ide o udržateľný život, vysoká koncentrácia obyvateľstva v určitých mestských oblastiach môže mať vplyv aj na cenovú dostupnosť bývania, úroveň znečistenia, kvalitu života a riziko diskriminácie, chudoby, nerovnosti a sociálneho vylúčenia;
3. zdôrazňuje, že pandémia ochorenia COVID-19 zvýraznila trend vyludňovania v nedostatočne rozvinutých mestských oblastiach, ktorým často chýbajú dostatočné vlastné príjmy na to, aby mohli obyvateľom poskytovať kvalitné verejné služby; vyzýva Komisiu, aby vypracovala odporúčania a podporila výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o územnosprávnu organizáciu a reformy;
4. vyzýva členské štáty, aby vypracovali pozitívne opatrenia podporujúce začleňovanie marginalizovaných komunít, ako sú ľudia so zdravotným postihnutím, osamelejší starší ľudia, bezdomovci, migranti a utečenci a etnické menšiny, napríklad Rómovia; žiada, aby sa financovanie zameralo na miestnu úroveň vrátane mestských oblastí, najmä metropolitných oblastí, ako aj na regionálnu a národnú úroveň a úroveň EÚ s cieľom podporovať tieto marginalizované komunity udržateľným spôsobom; opätovne pripomína, že okrem dostatočných vnútroštátnych zdrojov sú štrukturálne fondy kľúčom k úspešnému vykonávaniu politických opatrení predložených v strategickom rámci EÚ pre rovnosť, začleňovanie a účasť Rómov; zdôrazňuje úlohu mestských orgánov pri zabezpečovaní toho, aby tieto opatrenia odrážali skutočné potreby rómskych spoločenstiev;
5. zdôrazňuje zásadnú úlohu prístupnosti mestského prostredia s cieľom umožniť plné využívanie práva na mobilitu, štúdium a prácu pre osoby so zdravotným postihnutím;

- vyzýva Komisiu, aby podporila plnú inkluzívnosť a zabezpečila prístup k financovaniu rozvoja miest s cieľom zabezpečiť prístupnosť pre osoby so zdravotným postihnutím;
6. zdôrazňuje, že aby sa mestské ekonomiky zotavili tak, aby sa na nikoho nezabudlo, by investície a reformy mali viesť k stabilným a vysokokvalitným pracovným miestam, posilnenej verejnej infraštruktúre a službám, posilnenému sociálnemu dialógu, podpore začleňovania a integrácii znevýhodnených skupín, napríklad posilňovaním sociálnej ochrany a systémov sociálneho zabezpečenia;
 7. zdôrazňuje, že je potrebný rámec EÚ na podporu miestnych a vnútroštátnych stratégií boja proti bezdomovectvu a zabezpečenia rovnakého prístupu k dôstojnému bývaniu pre všetkých podporou integrovaného prístupu, ktorý by spájal podporu bývania so sociálnou starostlivosťou, službami zdravotnej starostlivosti a s aktívnym začleňovaním;
 8. vyzýva Komisiu, členské štáty a miestne a regionálne orgány, aby vypracovali konkrétne stratégie a vhodné opatrenia na prekonanie prekážok práva na bývanie, ako sú diskriminácia, financionalizácia, špekulácie, turistifikácia, zneužívanie úverových praktík a nútené vyst'ahovanie;
 9. zdôrazňuje, že služby všeobecného hospodárskeho záujmu (SVHZ) v oblasti bývania by sa mali v zásade riadiť osobitnými požiadavkami stanovenými vnútroštátnymi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi, keďže tieto orgány majú právomoc identifikovať a riešiť potreby bývania a životné podmienky rôznych skupín, ktoré sa môžu výrazne líšiť medzi vidieckymi a mestskými oblasťami, a keďže tieto orgány zohrávajú kľúčovú úlohu pri dobre zacielenom rozhodovaní; naliehavo vyzýva Komisiu, aby upravila vymedzenie cieľovej skupiny sociálneho bývania a bývania financovaného z verejných zdrojov v pravidlách týkajúcich sa SVHZ a vnútroštátnym, regionálnym a miestnym orgánom tak umožnila podporu bývania určenú všetkým skupinám, ktorým v trhových podmienkach nie je možné zabezpečiť dôstojné a cenovo dostupné bývanie, a zároveň zaistila, že dostatočné financovanie bude vyčlenené pre tých najviac znevýhodnených, s cieľom odblokovať investície, a zabezpečiť cenovo dostupné bývanie, neutralitu prenájmov bývania a udržateľný rozvoj miest, a vytvoriť sociálne rôznorodé štvrte a posilniť sociálnu súdržnosť;
 10. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v EÚ ešte zvýšili investície do sociálneho, nájomného, energeticky účinného bývania a cenovo dostupného bývania a do riešenia bezdomovectva a vylúčenia v oblasti bývania; v tomto smere požaduje investície prostredníctvom Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Fondu na spravodlivú transformáciu, Programu InvestEU, ESF+, programu Horizont Európa a Next Generation EU, a najmä Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, Investičnej iniciatívy v reakcii na koronavírus (CRII) a Investičnej iniciatívy v reakcii na koronavírus Plus (CRII+); požaduje väčšiu spoluprácu medzi týmito nástrojmi; víta financovanie úverov na sociálne a cenovo dostupné bývanie prostredníctvom Programu InvestEU a širšieho portfólia Európskej investičnej banky (EIB); vyzýva Komisiu a členské štáty, aby začlenili sociálny pokrok ako investičnú prioritu, spolu so zelenou a digitálnou transformáciou, do Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti s cieľom chrániť zraniteľné osoby pred negatívnym vplyvom súčasnej krízy a zahrnúť plány sociálneho pokroku do plánov na podporu obnovy a odolnosti a načrtli, ako sa budú

realizovať zásady Európskeho piliera sociálnych práv a na čo sa budú zameriavať sociálne investície vrátane investícií do sociálneho bývania; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila lepšiu dostupnosť finančných prostriedkov EÚ a financovania EIB pre miestnych a regionálnych poskytovateľov sociálneho a nájomného cenovo dostupného bývania; vyzýva EIB, aby sa snažila posilniť túto dostupnosť prostredníctvom cielenej technickej pomoci a užšej spolupráce s finančnými sprostredkovateľmi a členskými štátmi;

11. zdôrazňuje sociálno-ekonomické výzvy mestských centier, najmä metropolitných oblastí s veľkým počtom migrantov a utečencov a iných ľudí v zraniteľnej situácii; pripomína, že mestá zohrávajú zásadnú úlohu pri budovaní inkluzívnych, prístupných a ústretových komunít, v ktorých sa na nikoho nezabúda;
12. konštatuje, že migrácia má priamy vplyv na inkluzívnosť miest a vyžaduje si ciele politické reakcie; poukazuje na potenciál akčného plánu EÚ pre integráciu a začlenenie na roky 2021 – 2027 pri budovaní inkluzívnych a súdržných spoločností a zameraní programov na najchudobnejšie štvrte; konštatuje takisto, že stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou sú základným nástrojom na vytváranie pracovných miest, znižovanie chudoby a zlepšovanie prístupu k službám v mestských oblastiach;
13. zdôrazňuje, že v zanedbaných mestských oblastiach deti často čelia viacerým rizikovým faktorom, ako sú zlé bývanie, riziko diskriminácie, násilie a nerovnaký prístup k službám ako je starostlivosť o deti, zdravotná starostlivosť a vzdelávanie; vyzýva členské štáty, aby podporovali miestne systémy záruk pre deti s cieľom riešiť špecifické problémy chudoby detí v mestách;
14. zdôrazňuje úlohu, ktorú mestá zohrávajú pri dosahovaní rodovej rovnosti, a pripomína, že v súlade s nariadením o spoločných ustanoveniach by všetky opatrenia realizované v rámci politiky súdržnosti mali zohľadňovať rodovú rovnosť ako hlavnú zásadu počas ich prípravy, vykonávania, monitorovania, podávania správ a hodnotenia; zdôrazňuje, že opatrenia zamerané na preklopenie rodových rozdielov v rámci politiky súdržnosti by mali uplatňovať prierezový prístup s vhodnými krokmi na zabránenie akejkoľvek diskriminácii na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo rodovej orientácie, ktorý vychádza z národných strategických rámcov pre rodovú rovnosť; okrem toho zdôrazňuje, že príjemcovia finančných prostriedkov v rámci programov politiky súdržnosti by nemali prijímať žiadne diskriminačné politiky, predovšetkým voči menšinám, ako je komunita LGBTI; nabáda na zamietnutie žiadostí potenciálnych príjemcov, a to aj od regionálnych alebo miestnych orgánov, ktoré prijali diskriminačné politiky proti členom komunity LGBTI, ako je napríklad vyhlásenie zón bez LGBT;
15. zdôrazňuje, že okrem zdravotných rizík sú ženy zraniteľnejšie aj voči hospodárskym rizikám spojeným s pandémiou ochorenia COVID-19; uznáva, že v kontexte pandémie je pre hospodársku obnovu miest nevyhnutná podpora žien vo formálnom a neformálnom sektore a lepšie začlenenie žien do plánovania politiky regionálneho a mestského rozvoja so zameraním na vytváranie rodovo inkluzívnych miest a komunít;
16. zdôrazňuje rozsiahle rozdiely medzi ženami a mužmi v údajoch v rámci politiky súdržnosti a územného plánovania a vyzýva členské štáty, aby zaviedli metódy zberu

údajov, pri ktorých sa využívajú údaje rozčlenené podľa pohlavia;

17. zdôrazňuje skutočnosť, že pandémia ochorenia COVID-19 viedla k nárastu prípadov domáceho násillia; vyzýva členské štáty, aby vyčlenili finančné prostriedky určené na politiku súdržnosti a zmobilizovali mestské samosprávy s cieľom riešiť celosvetový nárast prípadov rodovo motivovaného násillia; nabáda mestá EÚ, aby vypracovali, vykonávali a vyhodnocovali komplexné prístupy k prevencii sexuálneho obt'azovania a rodovo motivovaného násillia na verejných priestranstvách a k reakcii na tieto javy, a to tým, že sa zaviazu dodržiavať zásady globálnej hlavnej iniciatívy orgánu OSN Ženy s názvom Safe Cities and Safe Public Spaces for Women and Girls (Bezpečné mestá a bezpečné verejné priestory pre ženy a dievčatá);
18. vyzýva všetky členské štáty, aby urýchlene ukončili ratifikáciu Istanbulskeho dohovoru o predchádzaní násilliu na ženách a boji proti nemu; žiada Komisiu, aby navrhla právne predpisy na riešenie všetkých foriem rodovo motivovaného násillia a prijala potrebné kroky na identifikáciu rodovo motivovaného násillia ako novej oblasti trestnej činnosti, ktorá sa má uviesť v článku 83 ods. 1 ZFEÚ;
19. uznáva záťaž, ktorá sa kladie na ženy ako hlavné poskytovateľky starostlivosti vo formálnom a neformálnom prostredí, a spoločenskú hodnotu tejto starostlivosti, najmä počas krízy spôsobenej pandémiou ochorenia COVID-19; poukazuje na to, že 80 % všetkej starostlivosti v EÚ poskytujú (neplatení) neformálni opatrovatelia, z ktorých 75 % tvoria ženy; poukazuje na dôležitú úlohu európskych štrukturálnych fondov pri zabezpečovaní investícií do opatrovateľských služieb; víta zámer Komisie navrhnuť európsku stratégiu v oblasti starostlivosti;
20. upozorňuje na problematiku nezamestnanosti, a najmä nezamestnanosti mladých ľudí, ktorú pandémia ochorenia COVID-19 ešte viac zhoršila; vyzýva členské štáty, aby aktívne zapájali mestské samosprávy do navrhovania programov, ktoré zodpovedajú potrebám mladých ľudí v mestách, a do vytvárania politík zameraných na duševné zdravie a pohodu mladých ľudí, čo je mimoriadne dôležité v kontexte po skončení pandémie ochorenia COVID-19;

Udržateľné mestá

21. zdôrazňuje význam udržateľného rozvoja miest vrátane udržateľnej a cenovo dostupnej verejnej dopravy pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Únie a kvalitu života jej občanov, ako aj pre splnenie cieľov klimatickej neutrality najneskôr do roku 2050; pripomína, aké príležitosti pre mestské oblasti prináša iniciatíva Nový európsky Bauhaus a jej hlavné zásady, medzi ktoré patrí udržateľnosť, viacúrovňové riadenie, estetika a začlenenie;
22. uznáva, že by sa mala zaviesť synchronizovaná stratégia reagujúca na krízu spôsobenú ochorením COVID-19 a ekologická a digitálna transformácia, s cieľom začať s obnovou hospodárstva, ktorá urýchli udržateľnú transformáciu;
23. vyzýva Úniu a členské štáty, aby v súlade so svojimi záväzkami podľa Parížskej dohody a cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja uprednostňovali a podporovali rámce obehového hospodárstva, investície do energie z obnoviteľných zdrojov, udržateľnú a cenovo dostupnú mestskú a prímestskú mobilitu (najmä siete cyklistických trás),

alternatívnu dopravnú infraštruktúru v mestských oblastiach a ich okolí, riadnu údržbu existujúcej infraštruktúry a rýchle investície do zelenej infraštruktúry, parkov, vonkajších zelených a rekreačných zariadení a dodržiavanie zásady nespôsobovať významnú škodu a zásady prvoradosti energetickej efektívnosti; konštatuje, že iniciatívy ako Nový európsky Bauhaus sú príležitosťou pre mestské oblasti predviesť vlnu obnovy¹¹ a projekty, ktoré uprednostňujú obehové hospodárstvo, udržateľnosť a biodiverzitu; je povzbudený tým, že iniciatíva Nový európsky Bauhaus je zameraná na uplatňovanie participatívneho a transdisciplinárneho prístupu k budovaniu udržateľného prostredia pre život ľudí;

24. domnieva sa, že kríza spôsobená pandemiou ochorenia COVID-19 poukázala na potrebu nových riešení v oblasti územného plánovania a mobility s cieľom zvýšiť odolnosť a prispôbivosť mestských oblastí dopytu po mobilite a že kríza by sa mala využiť ako príležitosť na zníženie dopravného preťaženia a emisií skleníkových plynov; vyzýva na investície do podpory mestskej mobility prostredníctvom dopravných systémov šetrných k životnému prostrediu; zdôrazňuje, že je potrebné podporovať a rozvíjať udržateľné systémy verejnej dopravy v mestských oblastiach a prispôbiť kapacity verejnej dopravy rastúcemu dopytu po každodennom cestovaní za prácou do centier miest alebo z centier miest; vyzýva členské štáty, aby prehodnotili svoje investície do mestskej mobility a uprednostnili digitálnu infraštruktúru, ktorá bude prínosom pre všetkých cestujúcich vrátane osôb so zníženou mobilitou;
25. víta zámer Komisie spolupracovať s mestami a členskými štátmi s cieľom zabezpečiť, aby všetky veľké mestá a mestské uzly v transeurópskej dopravnej sieti (TEN-T) vypracovali plány udržateľnej mestskej mobility do roku 2030; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a členské štáty, aby úzko spolupracovali s regiónmi a mestami, najmä cezhranične, s cieľom zlepšiť a dokončiť chýbajúce posledné úseky infraštruktúry a multimodálne a cezhraničné spojenia v rámci TEN-T; poukazuje na to, že mnohé európske prístavy sa nachádzajú v blízkosti mestských centier a sú dôležitými dopravnými uzlami v rámci TEN-T;
26. domnieva sa, že Komisia by mala zabezpečiť, aby bol prístup k európskym programom financovania mestskej mobility, ako sú Európsky fond regionálneho rozvoja, Kohézny fond a Nástroj na prepájanie Európy, podmienený existujúcimi alebo budúcimi plánmi udržateľnej mestskej mobility; zdôrazňuje, že politika súdržnosti môže pomôcť využiť potenciál umelej inteligencie aj modelu inteligentných miest, napríklad zlepšením administratívnych kapacít a digitálnych zručností, a pomocou financovania a súvisiacej podpory by mala podnecovať prechod od experimentovania k rozšíreniu iniciatív v oblasti inteligentných miest; vyzýva Komisiu, aby zvažila spôsoby, ako podporiť mestá pri príprave plánov udržateľnej mestskej mobility podľa najvyšších noriem; zdôrazňuje, že Komisia, členské štáty a regióny by mali pomáhať miestnym orgánom pri dosahovaní tohto cieľa vždy, keď je to možné; okrem toho víta zámer Európskej investičnej banky spolupracovať s verejnými orgánmi na podpore ambiciózných investičných programov, ktoré podporujú udržateľnú mobilitu na miestnej a regionálnej úrovni, a to aj prostredníctvom plánov udržateľnej mestskej mobility a projektov verejnej dopravy;

¹¹ COM(2020) 0662.

27. zdôrazňuje, že obmedzenie pohybu a hygienické opatrenia mali značný vplyv na dopyt po mobilite a výber spôsobu dopravy, čo viedlo k tomu, že ľudia menej využívali verejnú dopravu; požaduje výmenu osvedčených postupov, pokiaľ ide o zavedenie jednotného a multimodálneho systému predaja cestovných lístkov, ktorý by umožnil ľuďom pohybovať sa používateľsky ústretovejším a bezpečnejším spôsobom medzi mestskými oblasťami v EÚ a v rámci nich;
28. nabáda Komisiu, aby podporovala výmenu najlepších postupov medzi mestskými oblasťami, pokiaľ ide o udržateľný urbanizmus a infraštruktúru, zelené územné plánovanie, čistú energiu, energetickú efektívnosť, verejnú dopravu s nulovými emisiami, mobilitu chodcov a cyklistov, efektívne hospodárenie s vodami a udržateľné a obehové odpadové hospodárstvo;
29. požaduje revíziu usmernení Komisie týkajúcich sa vypracovania a vykonávania plánov udržateľnej mestskej mobility; žiada, aby tieto plány podporovali multimodálnosť a riešili niektoré dôsledky nadmernej koncentrácie obyvateľstva v určitých mestských oblastiach, ako je dopravné preťaženie a rastúce náklady na dopravu, napríklad prostredníctvom vyvážených socioekonomických opatrení, aby sa zabezpečilo, že plány nebudú diskriminačné;
30. vyzýva Komisiu, aby vzhľadom na nadchádzajúcu revíziu balíka opatrení v oblasti mestskej mobility podporovala koordináciu medzi opatreniami v oblasti bezpečnosti a udržateľnosti v mestských oblastiach; podporuje možnosti parkovania pri vstupe do mestských oblastí (ako sú systémy parkovania v blízkosti zastávok verejnej dopravy), aby sa zabezpečil ľahký prístup k rôznym druhom verejnej dopravy s cieľom výrazne znížiť preťaženie v mestách, emisie CO₂ a nadzemné a podzemné parkovanie vo vnútri miest, ako aj obnoviť a zvýšiť atraktivnosť centier miest a prilákať potenciálnych zákazníkov, aby sa podporil oslabený maloobchodný sektor po pandémie a zvýšila sa miestna hodnota;
31. zdôrazňuje, že hospodársku obnovu miest bude brzdiť prudké zvýšenie cien energií; žiada, aby sa prijali náležité kroky na podporu energetickej únie a na posilnenie odolnosti európskeho trhu s energiou; zdôrazňuje, že lacnejšia energia pre všetkých v mestských oblastiach je nevyhnutnosťou; nabáda preto na vytvorenie rozsiahlych programov na izoláciu budov a zavádzanie solárnych panelov na strechy; zdôrazňuje, že miestne komunity využívajúce obnoviteľné zdroje energie by mali byť posilnené, s cieľom znížiť spotrebu energie a podporiť dekarbonizáciu energetických systémov a umožniť využívanie sociálnych výhod miestneho trhu s energiou;
32. požaduje opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia v mestách s cieľom minimalizovať riziká pre ľudské zdravie a bojovať proti hluku v prostredí, ktorý v mestských oblastiach narastá;
33. konštatuje, že nové prostriedky osobnej mobility (vrátane elektrických kolobežiek a elektrických bicyklov) vyvolávajú v mestských oblastiach viaceré bezpečnostné obavy; nabáda Komisiu, aby vydala usmernenia pre členské štáty týkajúce sa riadenia týchto bezpečnostných otázok;
34. poznamenáva, že pandémia ochorenia COVID-19 viedla k rozšíreniu odvetvia doručovania tovaru do domu, čo viedlo k vzniku nových druhov práce prostredníctvom

platforiem a obchodných modelov v mestských oblastiach; uznáva potrebu odporúčaní týkajúcich sa bezpečnosti doručovateľov a odbornej prípravy v oblasti digitálnych nástrojov, ktoré používajú, ako sú aplikácie a interaktívne platformy;

35. pripomína, že takmer 40 % všetkých smrteľných nehôd na európskych cestách sa stane v mestských oblastiach; pripomína, že prekročenie rýchlosti je jedným z rozhodujúcich faktorov v prípade asi 30 % smrteľných dopravných nehôd a prítlačným faktorom pri väčšine nehôd; vyzýva Komisiu, aby využila svoje očakávané odporúčanie týkajúce sa rýchlosti a stanovila rýchlosť 30 km/h ako maximálnu štandardnú rýchlosť v obytných oblastiach a oblastiach s vysokým počtom chodcov a cyklistov, s možnosťou vyšších limitov na hlavných dopravných tepnách a primeranou ochranou zraniteľných účastníkov cestnej premávky; víta skutočnosť, že EÚ opätovne potvrdila svoj dlhodobý strategický cieľ priblížiť sa do roku 2050 k nulovej úmrtnosti a nulovým vážnym zraneniam na európskych cestách (Vision Zero) a svoj strednodobý cieľ znížiť počet úmrtí a vážnych zranení o 50 % do roku 2030; vyzýva preto Komisiu, aby lepšie začlenila bezpečnosť cestnej premávky do usmernení týkajúcich sa plánov udržateľnej mestskej mobility, a vyzýva miestne orgány, aby podporovali bezpečnosť cestnej premávky iniciatívami na zvyšovanie informovanosti, vhodnými opatreniami a financovaním;
36. upozorňuje, že mestá a obce sú obzvlášť zraniteľné voči vplyvom zmeny klímy; je veľmi znepokojený tým, že intenzita a frekvencia horúčav, ktoré sú v mestách ešte extrémnejšie v dôsledku efektu teplotného ostrova v mestách, sa zvyšujú, pričom extrémne zrážky a silné búrky pravdepodobne povedú k zvýšenému riziku záplav, aké boli v Európe zaznamenané aj v lete 2021, alebo extrémnych snehových búrok ako v zime 2020 – 2021, čo poukazuje na nevyhnutnosť výrazného zvýšenia odolnosti miest voči katastrofám; vyzýva Komisiu, aby v prípade potreby posilnila spoluprácu s miestnymi samosprávami prostredníctvom existujúcich štruktúr, ako je Dohovor primátorov a starostov, dohoda o zelených mestách a aliancia primátorov a starostov pre zelenú dohodu, s cieľom identifikovať potreby a výzvy súvisiace so zmenou klímy, ktorým čelia mestské oblasti, spoločne navrhnuť riešenia, aby boli mestá zelenšie, a smerovať investície do miestnych opatrení; naliehavo vyzýva národné, regionálne a miestne orgány, aby okrem svojich národných plánov v oblasti energetiky a klímy vypracovali mestské stratégie na prispôsobenie sa zmene klímy, ktoré podporia investície do transformácie miest a ich prispôsobenia hrozbám zmeny klímy;
37. opakuje, že 30 % viacročného finančného rámca a 37 % nástroja NextGenerationEU je určených na opatrenia v oblasti klímy, zatiaľ čo 20 % nástroja NextGenerationEU je vyčlenených na digitálnu transformáciu; vyzýva Komisiu, aby monitorovala a poskytovala členským štátom usmernenia a odporúčania s cieľom zabezpečiť rozvoj potrebných zručností na dosiahnutie dvojakej, ekologickej a digitálnej transformácie; vyjadruje poľutovanie nad vylúčením mestských oblastí v kontexte nástroja NextGenerationEU, a preto vyzýva na lepšie zapojenie a účasť miest a funkčných mestských oblastí pri plánovaní a vykonávaní plánov obnovy a odolnosti;
38. zdôrazňuje potrebu vysádzať viac stromov a inštalovať zelené strechy, keďže zeleň v mestách poskytuje dôležitú rekreačnú hodnotu pre ľudí a znižuje teplotu, absorbuje prebytočnú dažďovú vodu, a tým pôsobí proti dôsledkom zmeny klímy a strate biodiverzity; zdôrazňuje, že dodatočná obnova budov s cieľom znížiť spotrebu energie a

prestavba miest s cieľom rozšíriť zelené priestory a podporiť pešiu a cyklistickú dopravu sú kroky, ktoré budú generovať úspory, vytvoria pracovné miesta, pomôžu bojovať proti energetickej chudobe a prinesú klimatické výhody;

39. zdôrazňuje, že účasť mestských oblastí je pre prechod na klimaticky neutrálnu spoločnosť a na prosperujúce, spravodlivé, udržateľné a konkurencieschopné hospodárstvo zásadná; konštatuje, že v niektorých prípadoch miestnym samosprávam chýbajú know-how, ľudské zdroje a prístup k vysokokvalitným údajom potrebným na začatie opatrení a dosiahnutie pokroku; domnieva sa preto, že budovanie kapacít, technická podpora a financovanie sa musia využívať v plnej miere, ako sa dohodlo v nariadení o spoločných ustanoveniach pre mestské a prímestské orgány, aby sa dosiahli ciele Európskej zelenej dohody, a domnieva sa, že mestské orgány musia mať v budúcnosti priamy prístup k finančným prostriedkom EÚ;

Inovatívne mestá

40. zdôrazňuje, že digitalizácia pomohla riešiť niektoré bezprostredné výzvy vyplývajúce z pandémie, najmä počas období obmedzenia pohybu, a že medzi mnohými nerovnosťami, ktoré odhalila pandémia ochorenia COVID-19, je digitálna priepasť závažná; konštatuje, že pandémia urýchlila digitalizáciu a technológie sa stali nevyhnutnými na teleprácu, domáce vzdelávanie, elektronický obchod, elektronické zdravotníctvo, elektronickú verejnú správu, digitálnu demokraciu a digitálnu zábavu; vyzýva Komisiu, aby tento vývoj pozorne monitorovala a zabezpečila úplný súlad s *acquis* Únie, najmä pokiaľ ide o práva pracovníkov a sociálne práva; pripomína, že digitalizácia a digitálna pripojiteľnosť musia byť pre miestne komunity pri ich obnove prioritou; opakuje, že je dôležité mať primerané právne predpisy v oblasti hospodárskej súťaže a rámec štátnej pomoci, ktoré členským štátom poskytnú plnú flexibilitu v rámci pravidiel štátnej pomoci na podporu hospodárstva počas pandémie koronavírusu, najmä zavedením vysokorýchlostného širokopásmového pripojenia a infraštruktúry 5G vo všetkých mestách bez ohľadu na ich veľkosť; vyzýva členské štáty, aby podporovali pripojiteľnosť, poskytovali vybavenie a zabezpečili prítomnosť vyškoleného personálu vo verejných, sociálnych a vzdelávacích inštitúciách;
41. vyzýva na prijatie opatrení a politík pre spravodlivú digitálnu transformáciu, ktoré by sa mali realizovať na rôznych úrovniach od miest po samotnú EÚ; požaduje, aby sa digitálne začlenenie uznalo za právo všetkých generácií, a vyzýva na jasný záväzok zabezpečiť univerzálne internetové pripojenie pre mestá;
42. zdôrazňuje, že s cieľom rozšíriť prístup k novým príležitostiam by sa mala posilniť digitálna gramotnosť; domnieva sa, že investície do vzdelávania a odbornej prípravy treba podporiť komplexnými programami zvyšovania úrovne zručností pracovníkov vo verejnom aj súkromnom sektore, rekvalifikácie a celoživotného vzdelávania, ktoré reagujú na zmeny v dopyte po zručnostiach; požaduje väčšie zastúpenie žien a dievčat vo vzdelávaní a kariére v oblasti vedy, technológií, inžinierstva a matematiky (STEM);
43. pripomína, že mestský cestovný ruch zohral zásadnú úlohu pri navrhovaní mestských politík; poukazuje na to, že väčšine miest EÚ pokles cestovného ruchu po vypuknutí pandémie spôsobil problémy a že museli hľadať nové a udržateľnejšie spôsoby obnovy cestovného ruchu, čo viedlo k intenzívnemu využívaniu nových digitálnych technológií,

ktoré umožnili lepšie riadiť mestské priestory a pohyb mestských turistov, aby sa v kontexte pandémie zabránilo vytváraniu veľkých skupín a vzniku rizikových situácií;

44. zdôrazňuje, že knižnice a kultúrne centrá uľahčujú digitálne a sociálne začlenenie, celoživotného vzdelávania a cesty k zamestnaniu pre mestské komunity a znevýhodnené skupiny; okrem toho upozorňuje na potrebu ďalších miest na osobnú a politickú výmenu;
45. zdôrazňuje, že umelá inteligencia umožňuje inteligentné mestské riešenia vrátane efektívnejšieho hospodárenia s energiou, vodou a odpadom a zníženia hluku a dopravného preťaženia; je znepokojený tým, že miestne orgány budú čeliť mnohým digitálnym výzvam, ako je dostupnosť a spoľahlivosť dátových technológií, závislosť od tretích súkromných strán a nedostatok zručností; zdôrazňuje, že vznikajúce technológie, ako je umelá inteligencia, musia dodržiavať etické kritériá, aby sa zabránilo opakovaniu existujúcich sociálnych nerovností;
46. domnieva sa, že je potrebné fyzicky a finančne posilniť existujúce štruktúry primárnej zdravotnej starostlivosti v mestách; konštatuje, že zmena v poskytovaní zdravotnej starostlivosti by mala tiež zvýšiť digitálne inovácie a zlepšiť integráciu starostlivosti prostredníctvom najmodernejších informačných kanálov s cieľom poskytovať cielenejšiu, personalizovanejšiu, účinnejšiu a efektívnejšiu zdravotnú starostlivosť; vyzýva členské štáty, aby v spolupráci s miestnymi, regionálnymi a najmä mestskými orgánmi vytvorili siete na vzdelávanie ľudí v oblasti využívania digitálnej zdravotnej starostlivosti a digitálnej verejnej správy, ktoré by umožnili všeobecný a spravodlivý prístup a zároveň dôkladne chránili citlivé údaje a predchádzali počítačovej kriminalite; zdôrazňuje preto kľúčovú úlohu členských štátov pri podpore mestských orgánov v ich úsilí o formovanie a zabezpečenie digitálneho začlenenia, a to ochranou údajov občanov a posilnením postavenia ľudí a miestnych podnikov prostredníctvom prístupu k údajom;

Učiaci sa mestá

47. zdôrazňuje nepriaznivé účinky pandémie ochorenia COVID-19 na vzdelávanie a vyzdvihuje potrebu zabezpečiť začlenenie a prístup k vzdelávaniu;
48. zdôrazňuje potrebu podpory kultúrneho sektora, keďže kultúra a kultúrne dedičstvo sú životne dôležitým prínosom pre regionálnu konkurencieschopnosť a sociálnu súdržnosť a pomáhajú formovať identitu miest a regiónov; zdôrazňuje, že je dôležité vytvoriť viac kultúrnych pamiatok a zabezpečiť ich obnovu po skončení pandémie ochorenia COVID-19, a zdôrazňuje potrebu prilákať do nich viac mladých ľudí;
49. zdôrazňuje hospodársky a sociálny prínos a vplyv odvetví kultúry a športu na spoločnosť; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby spolupracovali a vyčlenili dostatočné finančné prostriedky na vnútroštátnej úrovni a finančné prostriedky EÚ s cieľom vytvoriť silnú kultúrnu a športovú infraštruktúru a podporovať vzdelávanie v hospodárskych a rekreačných odvetviach, najmä v oblasti kultúry na miestnej úrovni a neprofesionálneho športu v mestských a prímestských oblastiach; nabáda členské štáty, aby predložili akčný plán na obnovenie a zvýšenie odolnosti týchto dvoch odvetví ako dôležitých súčastí hospodárstva na miestnej, vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ;
50. zdôrazňuje význam ochrany práv detí a mladých ľudí a potrebu vytvoriť spoľahlivé,

inkluzívne a funkčné systémy vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré spĺňajú skutočné potreby ľudí v príslušných mestských oblastiach a sú pripravené na prípadné zdravotné krízy alebo prírodné katastrofy, ktoré sa môžu vyskytnúť v budúcnosti;

51. so znepokojením konštatuje, že kríza spôsobená pandémiou ochorenia COVID-19 mala dramatický vplyv na významnú časť európskej mládeže, čo sa prejavilo najmä znepokojujúcou izoláciou, početnými stratami zamestnania a prerušením vzdelávania alebo odbornej prípravy; zdôrazňuje, že táto situácia viedla k zmenám v zložení aj veľkosti populácie mladých ľudí, ktorí nie sú zapojení do vzdelávania, zamestnania alebo odbornej prípravy, čo je situácia, ktorú je potrebné riadne posúdiť a identifikovať, s cieľom riešiť osobitné výzvy vyplývajúce z krízy a pomôcť členským štátom pri vypracovaní účinných stratégií pomoci mladým ľuďom; navrhuje, aby Komisia vypracovala štúdiu o možnosti vypracovania spoločných európskych nástrojov na mapovanie a sledovanie mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, s cieľom umožniť primeranú politickú reakciu na podporu tejto obzvlášť zraniteľnej skupiny v kontexte krízy spôsobenej pandémiou ochorenia COVID-19;
52. zdôrazňuje potrebu prehodnotiť riešenia na oživenie centier vnútorných miest, keďže počas pandémie a po nej trpeli zatváraním podnikov a kultúrnych zariadení, nevyužívaním priestorov, stratou atraktívnosti a nárastom online obchodu;
53. vyzýva členské štáty a regióny, aby prehodnotili a prepracovali vzdelávaciu infraštruktúru v súlade s novým vývojom v pedagogických povolaniach; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vyčlenili dostatočné finančné prostriedky na rozvoj vzdelávacích zariadení a na odbornú prípravu učiteľov aj študentov všetkých vekových kategórií v oblasti rozvoja zelených a digitálnych zručností s cieľom pripraviť ich na budúcnosť; pripomína, že digitalizácia by mala byť sprevádzaná nielen poskytovaním prístupu na internet, ale aj k zariadeniam potrebným na jeho používanie;
54. domnieva sa, že v novom modeli mestských oblastí EÚ bude zohrávať kľúčovú úlohu súbor inovačných koncepcií, najmä hybridné využívanie a multifunkčnosť mestských priestorov, spravodlivé využívanie pôdy a tzv. 15 minútové mesto;

Prispôbené politické iniciatívy

55. zdôrazňuje, že je potrebné prispôbiť sa novej realite vzhľadom na pandémiu ochorenia COVID-19 a uvažovať o novom modeli pre mestské oblasti EÚ, pričom treba ponechať viac priestoru pre kreativitu, občiansku angažovanosť a experimentovanie; domnieva sa, že Konferencia o budúcnosti Európy je príležitosťou na to, aby sa mestá výraznejšie zapojili do rozhodovacích procesov EÚ a aby im bola priznaná zásadná úloha pri budovaní silnejšej participatívnej demokracie a dialógu s občanmi, pričom sa prijme prístup zdola nahor a prehodnotí sa riadenie miest; zdôrazňuje význam vypracovania komplexných stratégií na základe Európskej zelenej dohody, európskej digitálnej stratégie¹² a dlhodobej vízie pre vidiecke oblasti EÚ; pripomína osobitné charakteristiky najvzdialenejších regiónov v súlade s článkom 349 ZFEÚ;
56. uznáva skutočnosť, že hoci EÚ nemá výslovnú právomoc v oblasti rozvoja miest, široká

¹² COM(2020)0067.

škála iniciatív EÚ ovplyvňuje mestá a funkčné mestské oblasti; uznáva potrebu intenzívnejšej spolupráce na programoch a politikách EÚ medzi mestskými oblasťami a v rámci nich; vyjadruje znepokojenie nad tým, že hoci sa počet rôznych mestských iniciatív v posledných rokoch zvýšil, ich koordinácia je stále nízka a pretrváva riziko duplicity a nejasných vplyvov;

57. víta Urbánnu agendu pre EÚ ako nový model viacúrovňového riadenia; vyjadruje poľutovanie nad tým, že tento proces zostáva dobrovoľný, a naliehavo žiada členské štáty a Komisiu, aby sa zaviazali vykonávať prijaté odporúčania; zdôrazňuje potrebu intenzívnejšieho zapojenia občianskej spoločnosti do rozhodovacieho procesu a podpory prístupov smerujúcich zdola nahor s cieľom čo najlepšie riešiť miestne a regionálne potreby; zdôrazňuje význam účasti miestnych malých a stredných podnikov a startupov v súvislosti so stratégiami a plánmi rozvoja miest a obvodov;
58. uznáva dôležitú úlohu, ktorú mestské oblasti zohrávajú pri konkrétnom vykonávaní programov a projektov odvodených od právnych predpisov EÚ; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby poskytli silnú podporu miestnym a regionálnym orgánom a ich tímom pre riadenie projektov, pokiaľ ide o programy EÚ a možnosti financovania, a aby zároveň zabezpečili existenciu primeraných administratívnych zariadení v mestách a funkčných mestských oblastiach vrátane primerane vyškoleného personálu;
59. trvá na tom, aby regionálne a miestne orgány mali kľúčovú úlohu vo všetkých fázach – pri plánovaní, príprave a vykonávaní; žiada, aby sa miestnym a regionálnym orgánom poskytlo viac priamych finančných prostriedkov EÚ s cieľom zlepšiť efektívnosť, zabezpečiť konzistentnosť a znížiť administratívnu záťaž; okrem toho vyzýva Komisiu, aby členským štátom poskytla všetky potrebné usmernenia a uľahčila prístup k financovaniu, rozlišujúc medzi mestami a regiónmi v závislosti od ich úrovne digitalizácie;
60. pripomína potrebu primeraných a priamo prístupných možností financovania v budúcnosti pre mestá na vykonávanie programov na miestnej úrovni; pripomína, že 400 miliónov EUR zo zdrojov určených na investície do zamestnanosti a rastu by sa malo vyčleniť na Európsku urbánnu iniciatívu v rámci priameho alebo nepriameho riadenia zo strany Komisie, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2021/1058; vyzýva Komisiu, aby vo svojom preskúmaní súčasného programového obdobia v polovici trvania preskúmala účinnosť Európskej urbánnej iniciatívy, najmä jej rozpočet a rozsah, a aby nabádala členské štáty, aby poskytli viac zdrojov na podporu plnenia mestskej agendy;
61. požaduje, aby mala Európska urbánnu iniciatíva k dispozícii väčší rozpočet a väčší rozsah pôsobnosti, pričom je potrebné zabezpečiť účinný a ľahký prístup k nej pre mestá v najvzdialenejších regiónoch; konštatuje, že by mal podporovať plnenie mestskej agendy v súčasnom programovom období; považuje mestské komunity za kľúčové subjekty a zainteresované strany pri úspešnom vykonávaní politik financovaných z prostriedkov EÚ, ktoré sú súčasťou národných plánov obnovy a odolnosti; vyzýva Radu a členské štáty, aby na riešenie výziev po pandémii ochorenia COVID-19 vyčlenili až 15 % pre mestské oblasti;
62. zdôrazňuje význam finančných prostriedkov EÚ na realizáciu sociálneho začlenenia na miestnej úrovni; žiada, aby sa posilnil jeho vplyv prostredníctvom spoločného rámca

pre riadenie a podávanie správ;

63. uznáva kľúčovú a jedinečnú úlohu miestnych a regionálnych orgánov pri riešení problémov súvisiacich s pandemiou ochorenia COVID-19; vyjadruje poľutovanie nad tým, že v súčasnosti neexistuje možnosť naviazať štruktúrovaný dialóg medzi Komisiou a mestami o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti s cieľom monitorovať zapojenie mestských orgánov do vykonávania národných plánov obnovy a odolnosti; vyzýva Komisiu, aby v rámci svojho preskúmania podala správu o vykonávaní nástroja s cieľom preskúmať možnú úlohu funkčných mestských oblastí a v prípade potreby posilniť ich úlohu s cieľom zaručiť účinné vykonávanie nástroja; zdôrazňuje, že mestským orgánom by sa mala poskytnúť potrebná podpora na riadne vykonávanie národných plánov obnovy a odolnosti prostredníctvom budovania kapacít, výmen a technickej pomoci;
 64. zastáva názor, že v rámci politiky súdržnosti by podpora z fondov mala posilniť procesy účasti s cieľom otestovať nové koncepcie a vymieňať si skúsenosti prostredníctvom podpory udržateľného a integrovaného rozvoja všetkých typov území a miestnych iniciatív; domnieva sa, že budovanie kapacít mestských aktérov je dôležitým faktorom pri vytváraní odolnejších a udržateľnejších miest; nabáda mestá a funkčné mestské oblasti, aby podporovali iniciatívy občanov; zdôrazňuje, že mestá sú mestskými laboratóriami, keďže sú miestom, kde sa môžu testovať udržateľné budúce koncepcie a politiky a kde sa môžu vyvíjať riešenia pre inteligentné a inkluzívne komunity;
 65. pripomína každému členskému štátu, že by mal vypracovať partnerskú dohodu v súlade s kódexom správania pre partnerstvá, v ktorom sa stanovujú minimálne normy pre zapojenie regionálnych, miestnych, mestských a iných verejných orgánov, hospodárskych a sociálnych a iných partnerov, ako sa uvádza v článku 8 ods. 1 nariadenia o spoločných ustanoveniach; vyzýva na väčšie zapojenie partnerov vrátane akademickej obce, inovácií a výskumu do prípravy, vykonávania, monitorovania a hodnotenia programov EÚ, ako aj do monitorovacích výborov;
 66. vyzýva členské štáty a regióny, aby zabezpečili komplexné partnerstvo, a to aj s mestskými orgánmi, pri navrhovaní a vykonávaní politiky súdržnosti a aby informovali mestské orgány o dôvodoch zamietnutia žiadostí o financovanie; vyzýva Komisiu, aby preskúmala sťažnosti zainteresovaných strán, ako sú mestské orgány, a to aj v prípadoch chýbajúceho odôvodnenia zamietnutia žiadosti o financovanie;
 67. vyzýva Komisiu, aby vypracovala stratégiu pre funkčné mestské oblasti a stredne veľké mestá vrátane možností financovania opatrení, ako sú inovačné partnerstvá a systémy spoločného obstarávania medzi mestami EÚ a spolupráca medzi mestami a regiónmi EÚ;
-
- ◦
68. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, členským štátom a ich parlamentom.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Súčasne so zdravotnou, hospodárskou a sociálnou krízou predstavuje ochorenie COVID-19 vážnu výzvu pre mestá, ktoré pandémie ťažko zasiahla. Napriek poklesu hospodárskej činnosti, vysokej miere prenosu infekcie a často nedostatočným zdrojom mestské samosprávy preukázali vedúcu úlohu pri zvládaní krízy COVID-19 v prvej línii, pričom sa usilovali o obmedzenie šírenia koronavírusu a riešenie jeho dôsledkov na mieste.

Mestá sa musia stať kľúčovými partnermi pri obnove po skončení pandémie ochorenia COVID-19 v záujme dosiahnutia inkluzívnej, udržateľnej a odolnej Európy. Snahy o obnovu sa musia zamerať na dlhodobé zraniteľné miesta, ktorým mestá čelia a ísť nad rámec riešenia vplyvov pandémie ochorenia COVID-19 na zdravie v záujme odstránenia pretrvávajúcich nerovností.

V správe sa uvádza súbor odporúčaní zameraných na niektoré z najzávažnejších výziev mestských oblastí v období po skončení pandémie ochorenia COVID-19, ktorý je usporiadaný do štyroch kapitol: inkluzívne mestá, zelené mestá, inovatívne mestá a prispôsobené politické iniciatívy.

Metropolitné regióny, ktoré v súčasnosti obývajú tri pätiny obyvateľstva EÚ – pričom sa očakáva, že v budúcnosti tento podiel ešte vzrastie – čelia dlhodobým nerovnostiam, ktoré pandémie ešte prehĺbila. Nadmerná koncentrácia obyvateľstva v určitých mestských oblastiach vedie k vedľajším účinkom, ako sú rastúce výzvy v oblasti cenovo dostupného bývania, znečistenia a zhoršovania kvality života. Niektoré segmenty obyvateľstva v mnohých mestských oblastiach navyše čelia významnému riziku chudoby a sociálneho vylúčenia.

S prehĺbovaním krízy sa ukázalo, že pandémie má vplyv na rodovú rovnosť, ktorý budú mestá musieť zohľadniť. Ženy sú v prvom rade vystavované väčšiemu riziku nakazenia vírusom, pretože tvoria veľkú časť pracovnej sily v zdravotníctve a väčšinu opatrovateliek v domácnostiach a komunitách. Okrem zdravotných rizík údaje zároveň naznačujú, že ženy sú zraniteľnejšie voči hospodárskym rizikám spojeným s pandemiou ochorenia COVID-19. Karanténa a požiadavky na obmedzenie kontaktov medzi ľuďmi zároveň vystavili ženy zvýšenému riziku rodovo motivovaného násillia a zároveň obmedzili prístup žien k podporným sieťam, sociálnym službám a zariadeniam v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia.

Mestá zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní rovnosti v celej Únii, je však potrebné urobiť viac. Mimoriadne dôležité sú konkrétne opatrenia zamerané na preklopenie rodových rozdielov v rámci politiky súdržnosti. Členské štáty musia zaviesť metódy zberu údajov, pri ktorých sa využívajú údaje rozdelené podľa pohlavia. Ignorovanie rodového hľadiska pri zbere údajov a monitorovaní môže mať negatívny vplyv na politickú reakciu založenú na dôkazoch a v širšom zmysle na mestá, ktoré sa usilujú o dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja. Zároveň je potrebné prijať prierezový prístup, v ktorom sa tiež zohľadňuje vek, rasa a zdravotné postihnutia. V záujme zabezpečenia rovnosti v celej Únii by príjemcovia finančných prostriedkov v rámci politiky súdržnosti nemali prijímať žiadne diskriminačné politiky, predovšetkým voči menšinám, ako je komunita LGBTI.

Členské štáty sa tiež musia zaoberať požiadavkami miestnych samospráv vrátane požiadaviek mestských oblastí na financovanie udržateľnej podpory rómskych komunít. Mestské centrá s významným počtom migrantov a utečencov čelia mnohým sociálno-ekonomickým výzvam. Európske mestá zohrávajú zásadnú úlohu pri budovaní inkluzívnych a ústretových komunít, v ktorých sa na nikoho nezabúda.

Nezamestnanosť, a najmä nezamestnanosť mladých ľudí, pandémie ochorenia COVID-19 ešte viac zhoršila. S cieľom rozšíriť prístup k novým príležitostiam musí Európa posilniť digitálnu gramotnosť. Investície do vzdelávania a odbornej prípravy treba podporiť silnejšími programami zvyšovania úrovne zručností pracovníkov, rekvalifikácie a celoživotného vzdelávania. Členské štáty by mali aktívne zapájať mestské samosprávy do navrhovania programov reagujúcich na potreby mladých ľudí na úrovni miest.

Keďže sa očakáva, že globálna mestská populácia sa do roku 2050 zvýši až o tri miliardy ľudí, mestá budú potrebovať rozsiahlu mestskú výstavbu, ktorá bude musieť zároveň zmierniť emisie skleníkových plynov a obmedziť globálne otepľovanie. Synchronizovanú stratégiu reagujúcu na pandémiu ochorenia COVID-19 aj na klimatickú krízu je potrebné vykonávať takým spôsobom, aby sme počas ďalších potenciálnych pandémieí nepociťovali ich nepriaznivé účinky.

Európske mestské oblasti a mestá sú zodpovedné za najväčší podiel spotreby energie a emisií skleníkových plynov v EÚ. Zároveň však zohrávajú kľúčovú úlohu v boji Únie proti zmene klímy a budú mať zásadný význam pri prechode na klimaticky neutrálnu spoločnosť. Ak máme splniť záväzky Únie vyplývajúce z Parížskej dohody, potrebujú naše mestá ďalšiu podporu. Je potrebné prioritne sa zamerať na rámce obehového hospodárstva, udržateľnú mestskú mobilitu, urýchlenie investícií do zelenej infraštruktúry a obnoviteľných zdrojov energie na úrovni miest a dodržiavať zásadu „nespôsobať škodu“.

Po mesiacoch opatrení na obmedzenie pohybu a karantény nadobudli otvorené priestory na rekreáciu a fyzické aktivity dôležitý význam. Mestá, ktorým takéto oblasti chýbajú, musia prehodnotiť spravovanie priestorov, aby tak v budúcnosti zmiernili vplyvy pandémie na duševné a fyzické zdravie.

Spomedzi množstva nerovností, ktoré pandémia ochorenia COVID-19 odhalila, je digitálna priepasť jednou z tých závažnejších, a je potrebné ju riešiť v záujme dosiahnutia spravodlivej digitálnej transformácie. Väčšina vzdelávacích, pracovných a sociálnych služieb sa v priebehu niekoľkých týždňov presunula do online priestoru. Hoci mnohí ľudia nedisponujú možnosťami na pripojenie, vybavením alebo zručnosťami na prístup k často základným právam, veľká časť týchto zmien bude trvalá.

Digitalizácia a digitálna pripojiteľnosť musia byť pre miestne komunity pri ich obnove prioritou. Európa musí uznať právo na digitálne začlenenie ako sociálne právo novej generácie a musí sa zaviazat' k zabezpečeniu univerzálneho internetového pripojenia pre všetkých. Mestá však nedokážu prekonať digitálne nerovnosti sami. Opatrenia a politiky v záujme spravodlivej digitálnej transformácie bude potrebné zaviesť na rôznych úrovniach – od miest až po Európsku úniu.

Európa sa musí kriticky prispôsobiť novej realite v období po skončení pandémie ochorenia COVID-19 a uvažovať o novom modeli pre mestské oblasti EÚ. Hoci EÚ nemá výslovnú právomoc v oblasti rozvoja miest, široká škála iniciatív EÚ už ovplyvňuje mestá a funkčné

mestské oblasti. Na to, aby mestá mohli realizovať programy na miestnej úrovni, sú potrebné ďalšie možnosti financovania. Napriek tomu, že pre vykonávanie politiky sociálneho začlenenia na miestnej úrovni sú mimoriadne dôležité finančné prostriedky EÚ, jej vplyv možno posilniť aj prostredníctvom spoločného rámca pre riadenie a podávanie správ.

V neposlednom rade musí Európa zaistiť dôsledné uplatňovanie zásady partnerstva, ktorá je stanovená v nariadení o spoločných ustanoveniach. Komisia musí vypracovať kódex správania pre partnerstvo. Týmto kódexom správania by sa mali stanoviť minimálne normy pre zapojenie regionálnych, miestnych, mestských a iných verejných orgánov, hospodárskych a sociálnych partnerov a príslušných orgánov zastupujúcich občiansku spoločnosť vrátane mimovládnych organizácií. Tým sa zabezpečí ich účasť na príprave, vykonávaní, monitorovaní a hodnotení programov Únie vrátane účasti v monitorovacích výboroch.

23.11.2021

LIST VÝBORU PRE ZAMESTNANOSŤ A SOCIÁLNE VECI

Pán Younous Omarjee
predseda
Výbor pre regionálny rozvoj
BRUSEL

Vec: Stanovisko k výzvam pre mestské oblasti v období po pandémie COVID-19
(2021/2075(INI))

Vážený pán predseda,

v rámci uvedeného postupu bol Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci požiadaný o predloženie stanoviska Vášmu výboru. Na schôdzi 23. novembra 2021 výbor prijal stanovisko vo forme listu.

Na tejto schôdzi rozhodol, že vyzve Výbor pre regionálny rozvoj, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, ďalej uvedené návrhy.

S úctou

Lucia Ďuriš Nicholsonová

NÁVRHY

Príspevok výboru EMPL k iniciatívnej správe výboru REGI s názvom Výzvy pre mestské oblasti v období po pandémie COVID-19

- A. keďže viac ako dve tretiny svetovej populácie budú do roku 2030 žiť v mestách;
 - B. keďže je možné pozorovať prudký a nepretržitý nárast cien nehnuteľností a trhového nájomného, najmä v mestách a mestských a prímestských oblastiach;
 - C. keďže kríza v oblasti bývania postihuje vážnejšie mestské oblasti v mnohých členských štátoch, v ktorých je zložitá najst' cenovo dostupné bývanie za trhové ceny, a to aj pre domácnosti so stredným príjmom;
 - D. keďže špekulatívne nadobudnutia bytov a pozemkov zohrávajú významnú úlohu pri pokračujúcom zvyšovaní cien bývania;
 - E. keďže zlyhania trhu s bývaním ohrozujú sociálnu súdržnosť v Európe, zvyšujú bezdomovecť a chudobu a znižujú dôveru v demokraciu; keďže na riešenie všetkých týchto výziev musia byť vnútroštátne a miestne orgány schopné prijať primerané politiky v oblasti bývania vrátane opatrení štátnej pomoci s cieľom vytvoriť podmienky a podporovať investície do sociálneho a cenovo dostupného bývania;
 - F. keďže podľa článku 36 Charty základných práv Európskej únie Únia uznáva a rešpektuje prístup k službám všeobecného hospodárskeho záujmu, ktorý je ustanovený vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou, v súlade so zmluvami, s cieľom podporovať sociálnu a územnú súdržnosť Únie; keďže tieto služby zahŕňajú sociálne bývanie ako sociálnu službu všeobecného záujmu; keďže sociálne služby všeobecného záujmu zodpovedajú potrebám zraniteľných občanov a sú založené na zásadách solidarity a rovnakého prístupu; keďže v oznámení Komisie o rámci kvality pre služby všeobecného záujmu v Európe sa všetkým občanom zabezpečuje prístup k základným službám a podporuje kvalita v oblasti sociálnych služieb;
1. vyzýva na dosiahnutie cieľa na úrovni EÚ, ktorým je odstránenie bezdomovectva do roku 2030; vyzýva Komisiu, aby prijala účinnejšie opatrenia na podporu členských štátov pri znižovaní a odstraňovaní bezdomovectva ako priority v rámci akčného plánu EPSP;
 2. je presvedčený, že Komisia by mala dôkladnejšie preskúmať vykonávanie existujúcich úspešných modelov, napríklad modelu „bývanie ako prvé“, prostredníctvom primeraných nástrojov financovania, ako sú Európsky sociálny fond plus a Európsky fond regionálneho rozvoja;
 3. so znepokojením berie na vedomie zvýšenú financionalizáciu trhu s bývaním, najmä v mestách, v rámci ktorej investori považujú bývanie za obchodovateľné aktívum, a nie za ľudské právo; vyzýva Komisiu, aby posúdila podiel politik a právnych predpisov EÚ na financionalizácii trhu s bývaním a schopnosť vnútroštátnych a miestnych orgánov zaistiť právo na bývanie; vyzýva členské štáty a miestne orgány, aby zaviedli vhodné opatrenia na boj proti špekulatívnym investíciám, prijali politiky uprednostňujúce dlhodobé

investície na trhu s bývaním a aby vypracovali politiky plánovania miest a vidieka v prospech cenovo dostupného bývania, sociálnej rozmanitosti a sociálnej súdržnosti;

4. zdôrazňuje, že služby všeobecného hospodárskeho záujmu (SVHZ) v oblasti bývania by sa mali v zásade riadiť osobitnými požiadavkami stanovenými vnútroštátnymi, regionálnymi alebo miestnymi orgánmi, keďže tieto orgány majú právomoc identifikovať a riešiť potreby bývania a životné podmienky rôznych skupín, ktoré sa môžu výrazne líšiť medzi vidieckymi a mestskými oblasťami, a keďže tieto orgány zohrávajú kľúčovú úlohu pri dobre zacielenom rozhodovaní; naliehavo vyzýva Komisiu, aby upravila vymedzenie cieľovej skupiny sociálneho bývania a bývania financovaného z verejných zdrojov v pravidlách týkajúcich sa SVHZ a vnútroštátnym, regionálnym a miestnym orgánom tak umožnila podporu bývania určenú všetkým skupinám, ktorým v trhových podmienkach nie je možné zabezpečiť dôstojné a cenovo dostupné bývanie, a zároveň zaistila, že dostatočné financovanie bude vyčlenené pre tých najviac znevýhodnených, s cieľom odblokovať investície, a zabezpečiť cenovo dostupné bývanie, neutralitu prenájmov bývania a udržateľný rozvoj miest, a vytvoriť sociálne rôznorodé štvrte a posilniť sociálnu súdržnosť;
5. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v EÚ ešte zvýšili investície do sociálneho, nájomného, energeticky účinného bývania a cenovo dostupného bývania a do riešenia bezdomovectva a vylúčenia v oblasti bývania; v tomto smere požaduje investície prostredníctvom Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Fondu na spravodlivú transformáciu, Programu InvestEU, ESF+, programu Horizont Európa a Next Generation EU, a najmä Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, Investičnej iniciatívy v reakcii na koronavírus (CRII) a Investičnej iniciatívy v reakcii na koronavírus Plus (CRII+); požaduje väčšiu súčinnosť medzi týmito nástrojmi; víta financovanie úverov na sociálne a cenovo dostupné bývanie prostredníctvom Programu InvestEU a širšieho portfólia EIB; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby začlenili sociálny pokrok ako investičnú prioritu, spolu so zelenou a digitálnou transformáciou, do Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti s cieľom chrániť zraniteľné osoby pred negatívnym vplyvom súčasnej krízy a zahrnúť plány sociálneho pokroku do plánov na podporu obnovy a odolnosti, v ktorých sa uvedie, ako sa budú realizovať zásady Európskeho piliera sociálnych práv a na čo sa budú zameriavať sociálne investície vrátane investícií do sociálneho bývania; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila lepšiu dostupnosť finančných prostriedkov EÚ a financovania EIB pre miestnych a regionálnych poskytovateľov sociálneho a nájomného cenovo dostupného bývania; vyzýva EIB, aby sa snažila posilniť túto dostupnosť prostredníctvom cielenej technickej pomoci a užšej spolupráce s finančnými sprostredkovateľmi a členskými štátmi;
6. vyzýva Komisiu, členské štáty a regionálne a miestne orgány, aby uznali, podporovali a financovali formy komunitného, demokratického a družstevného bývania vrátane komunitných pozemkových družstiev ako legitímne a životaschopné prostriedky na poskytovanie trhového a sociálneho bývania; požaduje udržateľný prístup k využívaniu mestskej pôdy, napríklad uprednostnenie obnovy opustených domov pred výstavbou nových;

16.11.2021

STANOVISKO VÝBORU PRE DOPRAVU A CESTOVNÝ RUCH

pre Výbor pre regionálny rozvoj

k výzvam pre mestské oblasti v období po skončení pandémie COVID-19
(2021/2075(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Vlad Gheorghe

NÁVRHY

Výbor pre dopravu a cestovný ruch vyzýva Výbor pre regionálny rozvoj, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. zdôrazňuje, že mestské oblasti sú domovom takmer troch štvrtín obyvateľstva EÚ, čo viedlo k zvýšenému dopytu po mestskej mobilite; keďže hoci to pomohlo podporiť hospodársky rast a vytváranie pracovných miest, viedlo to aj k bezpečnostným problémom, vážnemu preťaženiu dopravy, zhoršeniu kvality ovzdušia a zvýšeniu hluku a emisií CO₂;
2. zdôrazňuje, že obmedzenia pohybu z dôvodu pandémie COVID-19 mali značný vplyv na dopyt po mobilite a výber druhu dopravy, a to najmä v mestských oblastiach; konštatuje, že obmedzenie fyzického kontaktu zavedené ako súčasť sanitárnych opatrení v EÚ viedlo k tomu, že občania začali využívať iné možnosti mobility, než je verejná doprava, s cieľom vyhnúť sa zhromažďovaniu ľudí, čo tiež viedlo k zvýšenému využívaniu osobných áut;
3. poukazuje na to, že odvetvie dopravy patrí medzi odvetvia najvážnejšie zasiahnuté pandemiou COVID-19; zdôrazňuje však, že zohráva kľúčovú úlohu pri udržiavaní základnej prepojenosti a zabezpečení kritického tovaru a služieb; zdôrazňuje kľúčovú úlohu, ktorú zohrali pracovníci v odvetví dopravy v najťažších časoch pandémie, a zdôrazňuje, že napriek tomu, že boli viac vystavení riziku infekcie, pomohli zabezpečiť celý mestský dodávateľský reťazec, najmä základné dodávky zdravotníckeho materiálu a produktov;
4. domnieva sa, že kríza spôsobená pandemiou COVID-19 poukázala na potrebu nových riešení v oblasti územného plánovania a mobility, aby sa zvýšila odolnosť mestských oblastí voči budúcim krízam, ako sú pandémie a živelné pohromy, a aby sa mestské oblasti prispôbili dopytu po mobilite; domnieva sa, že táto kríza je príležitosťou na zníženie dopravného preťaženia a emisií skleníkových plynov; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je potrebné, aby miestne orgány prispôbili a prebudovali verejnú dopravu a infraštruktúru, s náležitým ohľadom na osobitosti každého územia vrátane najvzdialenejších regiónov, s cieľom zabezpečiť inteligentné, prístupné, interoperabilné, konkurencieschopné, cenovo dostupné, bezpečné, zdravé a environmentálne udržateľné

možnosti dochádzky do zamestnania a doplniť verejnú dopravu o služby na požiadanie a služby spoločnej dopravy, inteligentné parkovanie a platformy kolaboratívnych inovácií; zdôrazňuje potrebu prispôsobiť infraštruktúru a reorganizovať riadenie priestoru tak, aby sa zahrnula aktívna mobilita a udržateľná nákladná doprava;

5. konštatuje, že dopyt po verejnej doprave v Európe prudko klesol v dôsledku požiadaviek na obmedzenie fyzického kontaktu, ktoré vyplynuli z pandémie, a že systémy verejnej dopravy po uvoľnení alebo zrušení obmedzení pohybu zápasia, aby opäť získali podiel na trhu a používateľov; uznáva kľúčovú úlohu mestskej mobility a verejnej dopravy, najmä ako jedného z hlavných pilierov udržateľnej, inteligentnej a ekologickej obnovy a dopravy po pandémii COVID-19; nalieha vyzýva verejné orgány, aby zaviedli stratégie a kampane na obnovu dôvery občanov vo verejnú dopravu a aby sa zaoberali všetkými obavami týkajúcimi sa bezpečnosti, ktoré môžu mať cestujúci; v tejto súvislosti zdôrazňuje osobitnú úlohu riadenej dopravy – sociálneho spôsobu hromadnej dopravy, ktorý je v súlade s prísnyimi normami zdravotnej kontroly; zdôrazňuje, že dostatočne časté spoje by umožnili obmedzenie fyzického kontaktu;
6. berie na vedomie obrovský vplyv zvýšenej práce na diaľku počas obdobia obmedzenia pohybu na dopyt po mobilite a domnieva sa, že práca na diaľku zostane atraktívnou možnosťou pre mnohých pracovníkov, prinajmenšom pre tých, ktorí pracujú na čiastočný úväzok, čo bude mať vplyv na budúce plánovanie mestskej mobility; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že pandémia uľahčila znovuobjavovanie obchodov a činností v blízkom okolí, ktoré umožňujú väčšiu flexibilitu a ku ktorým sa dá prísť hlavne pešo;
7. zdôrazňuje, že kríza spôsobená ochorením COVID-19 zvýraznila a odhalila značné rozdiely medzi mestskými oblasťami na jednej strane a okrajovými mestskými a vidieckymi oblasťami na strane druhej, napríklad pokiaľ ide o kvalitu základných služieb, ako je zdravotná starostlivosť a doprava, a prístup k nim; pripomína, že vidiecke oblasti, ktoré sú domovom 30,6 % obyvateľstva EÚ, a najmä riedko osídlené oblasti, trpia nedostatkom kvalitnej dopravnej infraštruktúry, ako aj nízkou frekvenciou spojov hromadnej dopravy, čo priamo ovplyvňuje ich prepojenosť, prístupnosť a v konečnom dôsledku ich sociálno-ekonomický rozvoj; opakuje, že zlepšovanie a posilňovanie prepojenosti medzi vidiekom a mestami môže zohrávať rozhodujúcu úlohu pri zvrátení trendov v oblasti vyludňovania a riešení demografických zmien a správania po pandémii COVID-19, ako je väčšie využívanie telepráce alebo vidieckeho cestovného ruchu;
8. oceňuje skutočnosť, že mestá v rámci iniciatívy mobilita ako služba vytvárajú centrá mobility, ktoré ľuďom umožňujú prístup k rôznym službám spoločného používania elektrických áut, bicyklov a kolobežiek a umožňujú im využívať inteligentné digitalizované parkovanie; v tejto súvislosti víta vytvorenie intermodálnych zariadení, ako sú systémy odstavných parkovísk (P+R), ktoré umožňujú dochádzajúcim pracovníkom z mimomestských oblastí dostať sa do miest železnicou alebo inými spôsobmi verejnej dopravy;
9. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby v novom rámci mestskej mobility boli na poprednom mieste správne nástroje na podporu rozširovania cenovo dostupnej, atraktívnej, konkurencieschopnej, bezpečnej, prístupnej a udržateľnej dopravy; okrem

toho zdôrazňuje, že rámec by mal odrážať meniaci sa charakter mestskej mobility, ako je zmena účelu verejných priestorov, a podporovať synergie medzi opatreniami v oblasti bezpečnosti a udržateľnosti v mestských oblastiach; zdôrazňuje, že v rámci urbánnej agendy je potrebné náležite koordinovať rôzne iniciatívy EÚ a rôzne vízie a stratégie inteligentných miest; okrem toho naliehavo vyzýva Komisiu, aby navrhla právne predpisy vyžadujúce, aby členské štáty zbierali a pravidelne predkladali príslušné údaje o mestskej mobilite; pripomína úlohu Výboru regiónov pri zvyšovaní súdržnosti a viditeľnosti cieľov týchto stratégií;

10. domnieva sa, že všetky budúce opatrenia musia vychádzať z vedeckých poznatkov, musia byť technologicky neutrálne a musia sa riadiť komplexnými posúdeniami vplyvu, v ktorých sa zohľadnia hospodárske, environmentálne a sociálne aspekty, aby sa zabezpečila udržateľná transformácia v mestských oblastiach;
11. konštatuje, že nové celosvetové usmernenia Svetovej zdravotníckej organizácie o kvalite ovzdušia uverejnené 22. septembra 2021 poskytujú dôkazy o škodách, ktoré znečistenie ovzdušia spôsobuje ľudskému zdraviu; zdôrazňuje, že emisie z odvetvia dopravy sú čiastočne zodpovedné za vysokú úroveň znečistenia ovzdušia v mestských oblastiach; zdôrazňuje, že je dôležité uľahčiť a zlepšiť život v mestských oblastiach a začleniť rozmer zdravia do všetkých politík v oblasti dopravy, mobility a infraštruktúry; víta plány na podporu vytvárania klimaticky neutrálnych miest prostredníctvom prechodu na iné druhy dopravy ako príklad mestskej mobility v súlade s klimatickými a environmentálnymi cieľmi EÚ;
12. pripomína, že EÚ už niekoľko rokov aktívne presadzuje koncepciu plánovania udržateľnej mestskej mobility a je odhodlaná podporovať celoštátne, regionálne a miestne orgány pri vypracúvaní a vykonávaní plánov udržateľnej mestskej mobility, a to aj prostredníctvom nástrojov financovania a technickej expertízy;
13. požaduje revíziu usmernení Komisie o vypracúvaní a vykonávaní plánov udržateľnej mestskej mobility, aby sa okrem iného zahrnuli tieto nové ciele: zvýšenie odolnosti systémov mobility voči rýchlym výkyvom dopytu po mobilite, uľahčenie aktívnej mobility, zaručenie ochrany aktívnych účastníkov cestnej premávky, podpora multimodality, vypracovanie plánov mestskej logistiky a plánov využívania pôdy a posilnenie spolupráce a konkurencieschopnosti;
14. pripomína, že k takmer 40 percentám všetkých smrteľných dopravných nehôd v Európe dochádza v mestských oblastiach; pripomína, že prekročenie rýchlosti je jedným z rozhodujúcich faktorov v prípade asi 30 % smrteľných dopravných nehôd a faktorom, ktorý situáciu pri väčšine nehôd zhoršuje; vyzýva Komisiu, aby využila svoje očakávané odporúčanie týkajúce sa rýchlosti a stanovila rýchlosť 30 km/h ako maximálnu štandardnú rýchlosť v obytných oblastiach a oblastiach s vysokým počtom chodcov a cyklistov, s možnosťou vyšších limitov na hlavných dopravných tepnách a s primeranou ochranou zraniteľných účastníkov cestnej premávky; víta skutočnosť, že EÚ opätovne potvrdila svoj dlhodobý strategický cieľ priblížiť sa do roku 2050 k nulovej úmrtnosti a nulovým vážnym zraneniam na európskych cestách (Vision Zero) a svoj strednodobý cieľ znížiť počet úmrtí a vážnych zranení o 50 % do roku 2030; vyzýva preto Komisiu, aby lepšie začlenila bezpečnosť cestnej premávky do usmernení týkajúcich sa plánov udržateľnej mestskej mobility, a vyzýva miestne orgány, aby

podporovali bezpečnosť cestnej premávky iniciatívami na zvyšovanie informovanosti, vhodnými opatreniami a financovaním;

15. konštatuje, že v reakcii na pandémie COVID-19 vzrástla cyklistika; domnieva sa, že miestne orgány by mali zvážiť zachovanie – prostredníctvom svojich pravidelných postupov mestského plánovania – cyklistickej a pešej infraštruktúry vybudovanej v členských štátoch v reakcii na pandémie, ako aj ďalšie rozšírenia; vyzýva členské štáty a miestne orgány, aby z aktívnej mobility urobili neoddeliteľnú súčasť projektov mestskej mobility a infraštruktúry a aby na tento účel vyčlenili primerané investície; vyzýva Komisiu, aby zverejnila stratégiu aktívnej mobility a zodpovedajúcim spôsobom zmobilizovala finančné prostriedky;
16. uznáva, že mestská logistika, ako sú poštové vozidlá, dodávkové vozidlá a vozidlá na odvoz odpadu, je základnou a čoraz viac požadovanou verejnou službou, ktorá si vyžaduje nielen nové a bezpečné miesta pre čoraz častejšie zastávky vodičov týchto vozidiel, ale aj dlhodobé riešenia na uspokojenie sociálno-ekonomických, environmentálnych a klimatických potrieb; vyzýva miestne orgány, aby vypracovali osobitné plány udržateľnej mestskej logistiky – vrátane jasných opatrení a konkrétnych miest nakládky a vykládky –, v rámci ktorých sa nákladná doprava začlení do plánovania dynamickejšieho a pružnejšieho využívania priestorov pri obrubníkoch chodníkov; žiada, aby sa uvažovalo o používaní vozidiel mestskej dopravy na iné účely mestskej logistiky, najmä v noci; poukazuje na kľúčovú úlohu intermodálnych výmen v záujme uľahčenia nákladnej dopravy a žiada, aby sa podporovala multimodalita s cieľom zabezpečiť udržateľnosť nákladnej dopravy; v tejto súvislosti zdôrazňuje potenciálne využitie nákladných bicyklov v mestských oblastiach vrátane logistiky na poslednom úseku, keďže sú energeticky účinné a môžu pomôcť zmierniť preťaženosť ciest;
17. víta zámer Komisie spolupracovať s mestami a členskými štátmi s cieľom zabezpečiť, aby všetky veľké mestá a mestské uzly v transeurópskej dopravnej sieti (TEN-T) vypracovali plány udržateľnej mestskej mobility do roku 2030; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a členské štáty, aby úzko spolupracovali s regiónmi a mestami, najmä cezhranične, s cieľom zlepšiť a dokončiť chýbajúcu infraštruktúru na poslednom úseku a multimodálne a cezhraničné prepojenia v celej TEN-T; poukazuje na to, že mnohé európske prístavy sa nachádzajú v blízkosti mestských centier a sú dôležitými dopravnými uzlami v rámci TEN-T;
18. žiada, aby usmernenia týkajúce sa plánov udržateľnej mestskej mobility obsahovali ustanovenia o posilnenej spolupráci, výmene informácií a najlepších postupov medzi obcami s cieľom zlepšiť riadenie verejnej a súkromnej dopravy a zvýšiť spokojnosť používateľov dopravy v mestských oblastiach; požaduje urýchlenie transformácie, aby sa dosiahli ciele Európskej zelenej dohody v oblasti mobility a dopravy;
19. zdôrazňuje, že odvetvie cestnej dopravy zohráva dôležitú úlohu pri znižovaní emisií, ako sa zdôrazňuje v príručke Komisie o externých nákladoch na dopravu; zdôrazňuje, že prechod na vozidlá s nulovými emisiami bude kľúčový a bude si vyžadovať osobitnú infraštruktúru, ako sú nabíjacie stanice, čo by malo byť zahrnuté do plánov udržateľnej mestskej mobility; naliehavo vyzýva Komisiu, členské štáty, regióny a miestne orgány, aby začali plánovať zavádzanie nabíjacích staníc pre elektrické vozidlá v celej svojej

infraštruktúre, s cieľom podporiť zavádzanie nabíjacích staníc a bezpečného a inteligentného parkovania; zdôrazňuje, že EÚ by mala dôrazne podporovať rozvoj systémov financovania nákupu a obstarávania vozidiel s nulovými emisiami, ktoré sú zatiaľ ešte drahšie, najmä pre vozový park verejnej dopravy;

20. vyzýva Komisiu, aby vo svojej nadchádzajúcej revízii balíka opatrení v oblasti mestskej mobility predložila návrhy na urýchlenie digitalizácie mestskej mobility s cieľom zaviesť mobilitu ako službu a zaviesť jednotný a multimodálny systém predaja cestovných lístkov umožňujúci digitálny predaj cestovných lístkov, integrované cestovné lístky a digitalizáciu operácií, ako sú bezdotykové tlačidlá, spoločné využívanie tokov mobility v reálnom čase a inteligentné digitálne parkovanie; v tejto súvislosti požaduje urýchlené dokončenie spoločného európskeho dátového priestoru pre mobilitu a naliehavo vyzýva členské štáty, aby mobilizovali centrá digitálnych inovácií, ktoré majú kľúčovú úlohu pri podpore mestských orgánov pri zavádzaní účinných stratégií inteligentných miest; domnieva sa, že najmä umelá inteligencia by mala riešiť osobitné potreby verejných orgánov pri navrhovaní nových modelov mobility a dopravy;
21. vyzýva členské štáty a miestne orgány, aby prehodnotili svoje investície do mestskej mobility a uprednostnili rozvoj riešení digitálnej mobility a infraštruktúry, ktoré zlepšia všeobecnú skúsenosť všetkých cestujúcich vrátane osôb so zdravotným postihnutím a budú prispôsobené potrebám pracovníkov v doprave v období po pandémie COVID-19;
22. konštatuje, že zavádzanie motorových prepravných vozidiel, osobných prepravníkov na elektrický pohon, osobných ľahkých elektrických vozidiel a prostriedkov osobnej mobility predstavuje nové výzvy najmä v husto osídlených mestských oblastiach, predovšetkým pokiaľ ide o bezpečnosť cestnej premávky a prístupnosť; domnieva sa, že orgány by mali podporovať inovatívne politiky na ich integráciu s chodcami a inými druhmi vozidiel, ako aj vzdelávacie kampane o bezpečnom používaní prostriedkov mikromobility;
23. zdôrazňuje, že je potrebné sprístupniť verejnú dopravu všetkým – vrátane osôb so zdravotným postihnutím a zníženou pohyblivosťou –, ktorí sú zraniteľnými používateľmi a ktorým hrozí sociálne vylúčenie; poukazuje na to, že architektonické prekážky naďalej komplikujú prístupnosť služieb verejnej dopravy, ktoré často nie sú dostatočne prispôsobené potrebám ľudí a požiadavkám doby; naliehavo vyzýva verejné orgány, aby aktívne zapájali osoby so zdravotným postihnutím a zníženou pohyblivosťou do zisťovania potrieb a hľadania riešení a aby zabezpečili, že tieto osoby sa budú môcť zapojiť do procesu plánov udržateľnej mestskej mobility;
24. uznáva, že pre mestskú mobilitu je dôležitý rodový rozmer a podmienky pre osoby sprevádzajúce deti; zdôrazňuje, že ďalší prechod na udržateľnú verejnú dopravu a aktívnu mobilitu by si vyžadoval zabezpečenie prístupnosti pre všetkých, ako aj zohľadnenie osobitných potrieb žien a osôb sprevádzajúcich deti, pokiaľ ide o časový rozvrh, cieľové miesta a modely mobility, prístupnosť, blízkosť k službám, bezpečnosť a ochranu; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby predložili odporúčania na podporu účasti osôb sprevádzajúcich deti a žien na plánovaní riešení mestskej mobility a na rozhodovacích procesoch;

25. poznamenáva, že pandémia ochorenia COVID-19 viedla k rozšíreniu odvetvia donáškových služieb a k používaniu dodávok a dvojkoľosových motorových vozidiel, mopedov a bicyklov, čo viedlo k vzniku nových druhov práce pre platformy a obchodných modelov; vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s členskými štátmi predložila odporúčanie o bezpečnosti doručovateľov vrátane požiadaviek na zamestnávateľov a spoločnosti, aby zabezpečili poskytovanie a používanie bezpečnostného vybavenia a bezpečných vozidiel, ako aj odbornú prípravu v oblasti digitálnych nástrojov, ktoré by používali, ako sú aplikácie a interaktívne platformy;
26. pripomína, že EÚ v rokoch 2014 až 2020 poskytla približne 16,5 miliardy EUR na mestskú mobilitu, najmä na ekologickú dopravu (infraštruktúra metra a električiek), ale aj na cyklistické trasy a inteligentné dopravné systémy; domnieva sa, že toto financovanie by sa malo zvýšiť, aby ho mohlo využívať viac mestských oblastí; zdôrazňuje, že takéto projekty financované z prostriedkov EÚ by mali byť vždy založené na komplexných viacročných stratégiách mestskej mobility a mali by rozlišovať medzi mestami a regiónmi; poukazuje na to, že podľa osobitnej správy Dvora audítorov č. 6/2020 o udržateľnej mestskej mobilite v EÚ sa finančné prostriedky EÚ na udržateľnú mobilitu nevyužívali účinne na dosiahnutie jej cieľov; zdôrazňuje, že preťaženie dopravy spôsobuje značné sociálno-ekonomické náklady, najmä pokiaľ ide o stratu produktivity, a pripomína, že v správe Dvora audítorov sa odhaduje, že preťaženie dopravy stojí EÚ približne 270 miliárd EUR ročne; žiada preto, aby Komisia pozorne monitorovala pridelené finančné prostriedky, aby sa zabezpečilo, že sa skutočne vynaložia;
27. domnieva sa, že Komisia by mala zabezpečiť, aby bol prístup k európskym programom financovania mestskej mobility, ako sú Európsky fond regionálneho rozvoja, Kohézny fond a Nástroj na prepájanie Európy, podmienený existujúcimi alebo budúcimi plánmi udržateľnej mestskej mobility; zdôrazňuje, že politika súdržnosti môže pomôcť využiť potenciál umelej inteligencie i modelu inteligentných miest, napríklad zlepšením administratívnych kapacít a digitálnych zručností, a pomocou financovania a súvisiacej podpory by mala podnecovať prechod od experimentovania k rozšíreniu iniciatív v oblasti inteligentných miest; vyzýva Komisiu, aby zvážila spôsoby, ako podporiť mestá pri príprave plánov udržateľnej mestskej mobility podľa najvyšších noriem; zdôrazňuje, že Komisia, členské štáty a regióny by mali pomáhať miestnym orgánom pri dosahovaní tohto cieľa vždy, keď je to možné; okrem toho víta zámer Európskej investičnej banky spolupracovať s verejnými orgánmi na podpore ambiciózných investičných programov, ktoré podporujú udržateľnú mobilitu na miestnej a regionálnej úrovni, a to aj prostredníctvom plánov udržateľnej mestskej mobility a projektov verejnej dopravy;
28. trvá na tom, že regionálne a miestne orgány majú kľúčovú úlohu vo všetkých fázach – pri plánovaní, príprave a vykonávaní; žiada, aby sa miestnym a regionálnym orgánom dalo k dispozícii priamejšie financovanie z prostriedkov EÚ, s cieľom zlepšiť efektívnosť, zabezpečiť konzistentnosť a znížiť administratívnu záťaž; okrem toho vyzýva Komisiu, aby členským štátom poskytla všetky potrebné usmernenia a uľahčila prístup k financovaniu, rozlišujúc medzi mestami a regiónmi v závislosti od ich úrovne digitalizácie;
29. konštatuje, že pandémia COVID-19 vážne zasiahla aj odvetvie cestovného ruchu;

pripomína, že z hľadiska objemu sú mestá hlavnými miestami európskeho cestovného ruchu; zdôrazňuje preto, že je potrebné plánovať ponuky mobility s osobitnými službami pre cestovanie súvisiace s cestovným ruchom a ďalšími službami pre každodennú mobilitu; opakuje, že udržateľný a odolný rozvoj a riadenie mestského cestovného ruchu sa musia v plnej miere začleniť do širšej urbánnej agendy, a vyzýva Komisiu, aby cestovný ruch zohľadnila pri navrhovaní nového balíka opatrení v oblasti mestskej mobility; okrem toho vyzýva členské štáty, aby investovali do financovania na podporu prechodu na udržateľnejšie, inovatívnejšie, odolnejšie a kvalitnejšie produkty a služby cestovného ruchu a aby ďalej prispievali k udržateľnosti;

30. pripomína, že mestský cestovný ruch zohral zásadnú úlohu pri navrhovaní mestských politík; poukazuje na to, že väčšine miest EÚ pokles cestovného ruchu po vypuknutí pandémie spôsobil problémy a že museli hľadať nové a udržateľnejšie spôsoby obnovy cestovného ruchu, čo viedlo k intenzívnemu využívaniu nových digitálnych technológií, ktoré umožnili lepšie riadiť mestské priestory a pohyb mestských turistov, aby sa v kontexte pandémie zabránilo vytváraniu veľkých skupín a vzniku rizikových situácií;
31. pripomína význam moderných a súvislých sietí TEN-T a posilnenia mestských uzlov a cezhraničných dopravných služieb v celej Európe pre rozvinutie potenciálu udržateľnej medzinárodnej hromadnej dopravy a pre zabezpečenie toho, aby bol cestovný ruch udržateľnejší počas celého roka.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VÝBOROM POŽIADANÝM O STANOVISKO

Dátum prijatia	15.11.2021
Výsledok záverečného hlasovania	+: 42 -: 0 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Andris Ameriks, Izaskun Bilbao Barandica, Karolin Braunsberger-Reinhold, Jakop G. Dalunde, Johan Danielsson, Karima Delli, Gheorghe Falcă, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elena Kountoura, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, João Pimenta Lopes, Rovana Plumb, Dominique Riquet, Dorien Rookmaker, Massimiliano Salini, Vera Tax, Barbara Thaler, Lucia Vuolo, Kosma Złotowski
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Pablo Arias Echeverría, Leila Chaibi, Markus Ferber, Vlad Gheorghe, Ondřej Kovařík, Colm Markey, Nora Mebarek, Jutta Paulus, Robert Roos, Kathleen Van Brempt, Marianne Vind
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Matteo Adinolfi, Markus Buchheit, Zbigniew Kuźmiuk, Jutta Paulus, Tsvetelina Penkova, Jessica Polfjård, Ramona Strugariu

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

42	+
ECR	Zbigniew Kuźmiuk, Peter Lundgren, Kosma Zlotowski
ID	Matteo Adinolfi, Markus Buchheit
NI	Dorien Rookmaker
PPE	Pablo Arias Echeverría, Karolin Braunsberger-Reinhold, Gheorghe Falcă, Markus Ferber, Jens Gieseke, Benoît Lutgen, Colm Markey, Cláudia Monteiro de Aguiar, Jessica Polfjärd, Massimiliano Salini, Barbara Thaler, Lucia Vuolo
RENEW	Izaskun Bilbao Barandica, Vlad Gheorghe, Ondřej Kovařík, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet, Ramona Strugariu
S&D	Andris Ameriks, Johan Danielsson, Isabel García Muñoz, Bogusław Liberadzki, Nora Mebarek, Tsvetelina Penkova, Rovana Plumb, Vera Tax, Kathleen Van Brempt, Marianne Vind
THE LEFT	Leila Chaibi, Elena Kountoura, João Pimenta Lopes
VERTS/ALE	Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Tilly Metz, Jutta Paulus

0	-

1	0
ECR	Robert Roos

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

INFORMÁCIE O PRIJATÍ GESTORSKÝM VÝBOROM

Dátum prijatia	6.12.2021
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 33 - : 0 0 : 8
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Matteo Adinolfi, François Alfonsi, Mathilde Androuët, Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Erik Bergkvist, Stéphane Bijoux, Franc Bogovič, Vlad-Marius Botoș, Rosanna Conte, Corina Crețu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Raffaele Fitto, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Constanze Krehl, Elżbieta Kruk, Cristina Maestre Martín De Almagro, Pedro Marques, Nora Mebarek, Martina Michels, Andželika Anna Mozdżanowska, Niklas Nienab, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Caroline Roose, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Yana Toom, Monika Vana
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Katalin Cseh, Stelios Kympouropoulos, Rovana Plumb, Veronika Vrecionová

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

33	+
NI	Chiara Gemma
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Franc Bogovič, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Stelios Kypourouopoulos, Dan-Ștefan Motreanu, Andrey Novakov
Renew	Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Katalin Cseh, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Yana Toom
S&D	Erik Bergkvist, Corina Crețu, Constanze Krehl, Cristina Maestre Martín De Almagro, Pedro Marques, Nora Mebarek, Tsvetelina Penkova, Rovana Plumb
The Left	Martina Michels, Younous Omarjee
Verts/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Niklas Nienäb, Caroline Roose, Monika Vana

0	-

8	0
ECR	Raffaele Fitto, Elżbieta Kruk, Andželika Anna Możdżanowska, Veronika Vrecionová
ID	Matteo Adinolfi, Mathilde Androuët, Rosanna Conte, Alessandro Panza

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania